

Ön Vinga är c:a 1000 m. lång och 500 m. bred

Fyrens lysvidd:
47 km eller
25,5 nautiska mil

FÖRR, NU OCH FRAMTID
FRÅN FLOTTANS MÄN OCH BOJOR I GÖTEBORG

N:r 4-2024

I detta nummer bl.a.

Ledare	Sida 3
Vad har hänt i föreningen?	Sida 4-5
Ulf Weinsjö berättar om svenska flottan under Vk 2 (del 2)	Sida 6-15
Damklubben Bojen	Sida 16
Redaktörens sida	Sida 17
Vad händer i föreningen?	Sida 18
Medlemssida	Sida 19

Rättelse och beklagan över slarv vid korrekturläsning av Ulf Weinsjös artikel om svenska flottan, del 1.

Slarvet är redaktören som orsakat och ingen annan. Korrekt ordalydelse kommer snart att publiceras på Hemsidan.

**FLOTTANS MÄN
GÖTEBORG**

Örlogsvägen 6
426 71 Västra Frölunda
Tel. 031-29 07 23

Hemsida:
www.flottansman.se/goteborg

E-post:
goteborg@flottansman.se
Plusgirokonto: 4 47 48-2
Bankgiro-nr: Nordea 470-352
Swish-nummer 123 184 71 51

Organisationsnummer:
857200-4284

PEJLINGAR

Nr 4 september 2024

Utgivare/Ägare:
Ansvarig utgivare/redaktör
Distribution:
Manusadress:
Sista manusdag nr. 1/2025
Planerad utgivning:
Årsprenumeration:

Trycks hos:

Ordföranden har ordet

Kamrater!

När jag sätter mig framför datorn ikväll så har jag precis kommit hem från klubbaftonen med Överste Olof Granander som hölls denna kväll i Örlogskapellet på Nya Varvet. En synnerligen trevlig kväll med intressant föredrag och trevlig gemenskap. Tidigare i höst har vi haft klubbafton med tema Svenska Amerika Linjen, och Klubbafton i jazzens tecken, icke att förglömma. Båda dessa kvällar var fullteknade och deltagarna mycket nöjda. Tack till alla som ställer upp inför dessa evenemang, och ett särskilt tack till Tommy Nilsson som var "pappa" till de två sistnämnda succékvällarna.

Vår om- och tillbyggnad är nu i full gång och flyter på enligt planering och tidplan. Det innebär dock att ett fåtal planerade uthyrningar har fått ställas in eller skjutas på. I sig är det en självklarhet och ingen skada skedd. Vår Lille Jul blir då inställd, men ersätts av en "taklagsfest/invgning" sista torsdagen i januari.

Vidare pågår nu planeringen av Båtmässan 25 för fullt. Den äger rum första veckan i februari, och i montern kommer förutom Flottans Män, även Föreningen Jagaren Småland, Ubåtsklubben Nordkaparen och Sjöofficerssällskapet (SOSG), vara på plats och delaktiga utställare. Vi ser mycket fram emot denna vecka och hoppas på lika bra utfall som på de två tidigare båtmässorna.

Här vill jag nämna att vi i hittills i år har fått 66 nya medlemmar. Ca 30 av dessa via båtmässan.

Under våren kommer frågan om namnbyte på föreningen aktualiseras, och jag har i tidigare nummer av vår tidning skrivit ner mina funderingar i frågan. Min ståndpunkt är densamma idag.

I januari är det så dags igen att betala sin årsavgift. Varje livskraftig förening bygger på medlemmarnas engagemang och arbete. En oerhört viktig del i engagemanget är att betala sin årsavgift. Jag tackar samtliga medlemmar/kamrater för det.

Så här i adventstider ser vi alla fram emot jul och ett nytt år. Det nya året kommer att innehålla många nya och glada evenemang i Marinstugan och annorstädes. Det ser vi fram emot och hälsar alla välkomna till.

Med detta vill jag önska alla en God Jul och ett riktigt Gott Nytt År.

Claes Strömvall

10:e ÅRGÅNGEN SOM POSTTIDNING EFTER NAMNÄNDRING 2015.

PEJLINGAR startade som ett medlemsblad med namnet **PEJLING** 1978

Kamratföreningen **FLOTTANS MÄN GÖTEBORG**

Lars-Erik Uhlegård / 072-397 21 86 / lars-erik@uhlegard.se

FM-medlemmar och "Bojor" samt vissa militära instanser och andra organisationer

Redaktion: goteborg@flottansman.se/pejlingar

Måndagen 3 mars 2025 kl 1200 redaktionen tillhanda.

Mars 2024 (kring den 20/3)

För FM-medlemmar utanför FM Göteborg 150:-/år (4 nummer) från 2025

För icke medlemmar i Flottans Män 300:-/år (4 nummer) för 2025

Sandstens Tryckeri AB, Västra Frölunda

Förstasidan:

Ångaren Bohuslän vid sekelskiftesdagarna på Marstrand 2024-08-08--10. Marstrand på kung Oscars tid.

Kamrater och övriga läsare!

Åren går och viktiga saker verkar ta allt för lång tid att åstadkomma. Nu har man sagt att vad gäller fartygsbyggnation så ska anskaffningstiden kunna halveras mot vad som tidigare varit norm. Det innebär att man tar fram en större fartygstyp på fem år mot tidigare tio. Detta genom att man ska bygga på redan befintliga fartygstyper där skrov och framdrivningssystem redan finns på ritbord och oftast har byggts i ett eller flera exemplar.

Hade denna idé funnits inom Marinen för sex-sju år sedan så skulle vi tillsammans med Finland kunnat hängt på deras projekt Flottilj 2020 och deltagit i hela utvecklingen av sin större korvett av Österbottenklass (Pohjanmaa) varvid vi kunnat slå våra kloka huvuden samman och sannolikt kommit överens om olika förmågor och vapensystem med mera och fått ner styckepriset till ömsesidig glädje. Cirka sex förlorade år.

Jag nämnde denna möjlighet redan för fem år sedan, men först nu börjar man funder i dessa banor. Något som jag och andra har gjort i mer än tio år.

Del 1

Något annat som blivit aktuellt i dagarna är den stora bristen på fortifikationsofficerare.

Nu efter erfarenheterna från Ukrainas kamp mot den vederstyggelige "tsar" Putin så har man kommit till insikt även på detta område. Ofattbart att vi lade ner så många goda, väl skyddade, anläggningar (inte minst KA-delarna runt våra kuster) man hoppas att liknande korkade och slösaktiga metoder aldrig mer ska tillämpas.

Detta med skyddade anläggningar är ju något som berör de delar av svenska folket som bor i skyddsrumspflichtiga orter i landet (eller där så var fallet) innan de galna idéerna att det inte kunde behövas efter Sovjetunionens och Warszawapaktens fall och upphörande. Denna felaktiga uppfattning har ju besannats genom kriget i Ukraina. Låt oss hoppas att den typen av dåraktiga åtgärder aldrig får tillämpas i framtiden.

Glöm inte bort Drömarinsamlingen till Ukrainas svensbrigad 21.mekaniserade brigaden. Gå in på lars.navander@gmail.com och be att få regelbundna brev om läget vid Ukrainas 21.mekaniserade brigad har (svensbrigaden kallad).

Del 2. Den svenska fregatten återstår att utveckla, beställa och ta i drift. Dessa bör vara mer kapabla fartyg än Luleå-klassen. I storlek som de under byggnad varande finska Österbottentypen (Pohjanmaa) eller lite större, att kunna sättas in som eskortskydd på Nordatlanten och Nordsjön mot Island, USA och Kanada och längs hela norska Atlantkusten samt ner längs Engelska kanalen mot Nordafrika. Dessutom kunna ingå som skydd i amerikanska, brittiska och franska hangarfartygsförband inom ramen för Natoverksamheten. Minst fyra avsedda för djupvattensverksamhet. Hemmabase-

ring Göteborg. Två ombordbaserade ubåtsjakt- och spaningshelikoptrar för ledning av såväl ubåtsjakt- som ytstridsföretag. Inga bilder den här gången men vi slutar inte hoppas.

Gärna välbeväpnade, robusta, uthålliga fartyg som sätter skräck i fienden och gör svenska folket stolt.

Vad sägs om Göteborgsklassen (Göteborg, Lysekil, Uddevalla och Varberg). Kan vara fler förstås men lite blygsamhet skadar nog inte.

Medlemmar Årsavgiften för 2025!

Glöm inte den! Nu skulle vi ha gått in i ett nytt förhållande med My Club med utskick som e-post eller för de av er som inte har e-post (mail) som vanligt brev (cirka 15 medlemmar).

Nåväl, på grund av att vår kassör lämnat föreningen måste vi nu även i år på samma sätt som tidigare betala årsavgiften på känt manér.

Plusgiro 4 47 48-2 eller Swish 123 184 71 51 ange ditt för- och efternamn & medlemsnummer om du vet detta. Medlemsavgiften är även 2025 endast 350 kronor.

Medlemsavgiften för Swish är angiven för 2025.

Betala snarast men senast den 28 februari (före årsmötet den 1 mars. Tack för det kamrat!

QR-kod för årsavgiften för 2025 till
Flottans Män Göteborg.

Vad har hänt sedan föregående nummer?

Augusti

Besök från två av våra kamratföreningar i Marinstugan. Den 14:e kom ett antal kamrater på besök från FM Norrtälje som var tänkt skulle ägt rum 2023, men som av olika skäl inte blev av. Nu kom de denna dag och vi visade vår stuga och drack kaffe med tilltugg i det goa vädret samt besåg vår långa grav och monumentet för sjökrigets offer inom Göteborgsgeskadern och Västra Marindistriktet (MDV) under V. 2 1939 till 1945.

FM Norrtäljes ordförande Olle Jansson på Nya Varvets kyrkogård. Bilden genom L-E Uhlegård.

Dagen därpå, den 15:e, kom kamraterna från FM Västerås på ett motsvarande besök som genomfördes på liknande sätt bortsatt från att mer tid ägnades åt diskussioner om vår verksamhet och hur våra goda resultat avseende rekrytering kan komma sig. Bägge besöken var mycket välkomna och vi orienterade om kommande om- och tillbyggnad. Bägge föreningarna passade på att bese annat i Göteborg bland annat Maritiman, Sjöfartsmuseet och Aerozeum.

FM Västerås gruppbild tillsammans med L-E Uhlegård ur FM Gbg.. Bilden genom Jan Eric Knutas.

Den 29:e genomfördes traditionsenligt årets skaldjursafton med cirka 60 kamrater och medföljande gäster. Det blev mycket uppskattat och ett stort tack till Källarmästare Nils Carlsson och köksmästare Tony Alm-sätter för en fantastisk skaldjursafton i Marinstugan.

September

Alla låter sig väl smaka av havskräftorna. Foto: Jan Eric Knutas

Den 26:e Klubbafon med besök av författaren, filosofie dr. Lars Hansson som höll ett mycket uppskattat föredrag om relationerna mellan Sverige och Norge under andra världskriget. Inte nog med att alla närvarande (drygt 50) kamrater och gäster uppskattade denna kväll, utan även föredragshållaren själv så till den grad att han omedelbart ansökte om medlemskap i vår förening. Detta beviljades direkt av närvarande ur styrelsen, ackompanjerat av stark acklamation.

Fil Dr Lars Hansson håller föredraget om relationerna mellan Sverige och Norge under V. 2. Foto:

Den 28:e arbetsdag i och kring Marinstugan och dess förråd Långa Raden. Cirka 15 medlemmar var på plats för såväl inomhus- som utomhusåtgärder under ledning av Stugfogden Tore Nyblom och vice ordföranden Leif Gyllenhök. Försättningsvis kommer sådana arbetsdagar att genomföras vår och höst och planeras in årsvis. Arbetsdagen fick god verkan på mäsing och silver samt annat om behövde en uppfräschning.

Oktober

Den 9:e genomfördes en klubbafon med temat att minnas Svenska Amerikalinjen och Broströms AB i Marinstugan. Gästföreläsare var konservator Nina Boberg från Sjöfartsmuseet i Göteborg. Drygt 60 medlemmar och medföljande gäster närvarade vid en afon som innehåll mycket om viktig rederiverksamhet i Göteborg. Med en måltid med rätter ur SAL-fartygens menyer, som vår köksmästare Nils Carlsson och köksmästare Tony Almsätter gjorde extra minnesvärd. Det lite högre priset var väl värt insatsen. Sammantaget blev det en succé och liknande kulinariska kopplingar till intressanta föredrag kommer att inträffa med ojämna mellanrum.

Gästföreläsaren Konservator Nina Boberg berättar om Svenska Amerikalinjen. Foto Ing-Britt Ström.

Det blev trångt ombord (i Marinstugan) under SAL-kvällen med uppskattat föredrag och kulinariska läckerheter. En veritabel succé. Foto: Claes Strömvall.

Den 31:a var det klubbafon med jazz-tema för andra gången i år. Nu som då var det Tommy Nilssons kvartett som underhöll på sedvanligt elegant sätt med en del intressanta episoder ur musiklivet i Göteborg mellan musikstyckena. På sedvanligt sätt var det ärtsoppa a la Tony men denna gång med hemlagade pannkakor som blev en ännu bättre upplevelse än normalt. Tack Tony för ditt stor nedlagda arbete men så mycket smakfullare än djupfrysta storkökspannkakor. Det tyckte säkert alla cirka 65 som var på plats i stugan.

En som vanligt högt uppskattad jazz-afon med fullt hus med Tommy Nilssons kvartett. Bild: Ing-Britt Ström FM Gbg.

November

Den 28:e, Klubbafon som på grund av om- och tillbyggnaden genomfördes hos vår granne Restaurang Örlogskapellet – Vi gläds över att få besök av "Överste Olof Granander" som inte bara är en meriterad arméofficer, utan sen i våras dessutom ordförande i Svenska seglarförbundet. Det blev en del om Olofs yrkesliv i armén och hans satsning på marin idrottspluton för segling där kommande OS-satsningar och andra viktiga önskemål redovisades. Det blev ett mycket intressant möte med inbjudna från såväl GKSS som OS-kommittén samt personer som har goda kontakter inom Sjöräddningen i Göteborg. En intressant idé som vi hoppas hamnar på Amf 4. Vi blev 50 personer vid säsongens sista aktivitet.

Olof Granander berättade om sig själv med bl.a. chefsskap på I 21 i Boden och internationell verksamhet. Man framförallt kring en satsning på i en idrottspluton för elitseglare. Foto: L-E U

Författaren, major Ulf Weinsjö, är uppvuxen i Karlskrona. Det blev trots detta armén och Wendes artilleriregemente A3 i Kristianstad och Hässleholm som han har ägnat sitt arbetsliv åt. Efter pensioneringen blev det Artillerimuseet norr om Kristianstad som en hel del tid ägnas åt.

Pansarkryssaren HMS Fylgia på Västkusten 1941-1943.

Del 2

Kapitel 12

Det var i slutet av april 1942 och manövrering, skjutning med huvudartilleriet och luftvärn hade genomförts utanför Karlskrona.

För att minska eldrörsslitaget och spara stridsammunition hade 15 cm kanonerna försetts med ett instickseldrör med 57 mm kaliber vid många av skjutningarna.

Sjökorten för västkusten fanns på plats och fartyget hade avmagnetiserats i yttre örlogshamnens avmagnetiseringsstation. Det senare var till för att man skulle minska risken för att utlösa magnetminor.

Nu var man klar och Fylgia stridsberedd.

Vattnet i hamnbassängen krusades lätt i den västliga vinden när man den 10 maj lossade förtöjningarna och bogserbåten Ran assisterade fartyget när det lade ut från kaj.

Vid utgåendet från örlogsbasen passerade man pansarskeppet Oscar II som var flaggskepp för Karlskronaavdelningen.

Med mannad reling utfördes hälsning vilken besvarades från flaggskeppet. Efter att ha passerat befästningen Havsfrun vilken beroende på sin rundade form populärt kallades Smörasken eller av vissa, eftersom det var här man brände upp madrasshalmen efter ankomsten för att slippa sprida ovälkomna besökare iland, förärats namnet Lusasken, fortsatte färden mot väktarna av inloppet till örlogsbasen i Kungsholmsgattet.

Erik Dahlberg var arkitekten som ritade de försvarsanordningar som skulle skydda basen. De större befästningarna var Drottningsskärs kastell och Kungsholms fort.

I den inre fästningslinjen fanns förutom tornen Godnatt och Kurrholmen i en linje från Söderstjärna via Havsfrun till Kungshall.

Efterhand som fartyget avlägsnade sig från kusten blev de skogstäckta öarna avlösta av kala sådana där vågorna slipade dess granit slät.

Fylgia hade alltid varit bra i sjön och ombyggnaden hade inte ändrat på detta. Hon plöjde stadigt framåt i 15 knop med propellrarna rytmiskt snurrande och fläkterna susande som enda vittnesbörden att hon inte låg stilla. Kölvattnet ritade sitt brusande spår bakom fartygets akter.

Övningarna pågick normalt till kl 2200 varefter man återgick till de ordinarie rutinerna med vakt om vakt.

Nattskaffning hämtades i byssan kl 2330 av backlaget i pågående vakt och bestod av choklad eller te, bröd,

smör, ost eller korv.

Under förflyttningen övades klart skepp, skadereparationer vid granatinträngning i skrovet samt räddning vid över bord. Detta innebar alltid livbåtsövning.

Det senare innebar att man överraskande, på sekondens order, kastade i en frälsarkrans i vattnet varpå larret gick till vakthavande på bryggan vilken fick fatta beslut om åtgärder.

Att sjösätta en valbåt till sjöss är ett prov på sjömanskap liksom att få den ombord igen.

Efter övningen hördes, ”lystring, lystring,” på högtalarsystemet. Sedan hördes fartygschefen tala ”Det vi övade nu var man över bord när Sverige inte är i krig.

Om vi kommer i krig och det finns ett ubåtshot kommer fartyget inte, jag repeterar inte, att stanna för att ta upp personal ur vattnet.

Mitt budskap till er alla är, stanna ombord tills jag ger order om något annat”. När en besättning blir sammansvetsad blir fartyget en del av helheten.

Man känner en stolthet för både sitt fartyg och vad man kan uträtta. Ett fartyg är vad man gör det till.

Nu siktades Hanö, den lilla ö som var bas för en engelsk flotteskader under kriget mot Napoleon med Sveriges godkännande. En annan sak som ön är känd för är att det skall vara den blåsigaste platsen på Östersjön.

Ankring för natten i Hanösund och nästa dag fortsatt gång förbi skånska ost- och sydkusten med inledningsvis akterlig sjö på 12 m per sekund, mössnoddarna fick dras under hakorna för att hålla kvar huvudbonaderna.

Hanöbukten är känd för att ha kort avstånd mellan vågorna men med ett så långt fartyg som Fylgia blev ändå resan bekväm.

På skånska sydkusten passerade man sveriges sydligaste plats vilket är Smygehuk.

Utkikarna var på alerten eftersom man nu var närmare Tyskland och att se ett ubåtsperiskop några decimeter över vattenytan under max 30 sekunder var allt annat än lätt.

När Falsterbokanalerna byggdes tillverkades ett antal kassuner för denna i Smygehuks hamn genom att infarten till denna försågs med en dammlucka och vattnet pumpades ut varefter kassunerna göts.

När de var klara släpptes vattnet in och de bogserades sedan till kanalen där de sänktes på önskad plats.

Genom Falsterbokanalerna som blivit öppnad för trafik

detta år gick man under eftermiddagen, med broöppning och många civila åskådare på kanalbrinken.

Efter sedvanliga artighetsbetygelser för chefsfartyget i Malmöavdelningen vilket var HMS Äran förtöjde man vid kaj för natten.

Vid Kockums varv låg flera fartyg under byggnad såväl som i väntan på att utrustas. Ett berörde Harry särskilt och det var motortankern Kongstein på drygt 16 000 ton som beställts av ett norskt rederi och skulle vara leveransklart under året men nu med hänsyn till att Norge var ockuperat tvingades bida sin tid i Sverige.

Eftersom Tyskland vägrade att respektera den svenska territoriala vattengränsen på 4 sjömil, utan hävdade tre sjömil innebar det att större handelsfartyg med last inte kunde passera Falsterbonäset på svenskt territorialvatten.

1939 hade tyskarna dessutom lagt ut en minering ända fram till tremilsgränsen. Detta hade till följd att alla fartyg med över 4 m djupgående tvingades urlasta i Malmö och sedan måste man transportera lasten på väg eller med järnväg till Trelleborg eller Ystad för ny lastning vilket innebar svåra påfrestningar framför allt i Stockholmsområdet när allt som anlände till Västkusten måste belasta järnvägs- eller vägnätet Göteborg - Stockholm eller omlastas i Malmö för transport förbi Falsterbonäset innan det kunde lastas på nytt i hamnar öster därom.

Det kunde vara samma fartyg som lastade av i Malmö som sedan tomma gick till Trelleborg för att lasta samma last igen.

Den akuta situationen gjorde att bygget av kanalen med 7,3 m djupgående tog fart och blev klart på rekordtid. Pansarskeppen av Sverige klassen hade ett djupgående på 6,8 m vilket var en styrande faktor vid bygget.

När Fylgia inte var till sjöss svarade cirka en fjärdedel av besättningen för bevakningen (det vill säga ett vaktkvarter) av fartyget och omgivningen, resten höll på med underhållsarbete av skrovet, vapenvård, bunkring av drivmedel och påfyllning av förråd.

Utöver detta kunde övningar ske som t ex halv stridsberedskap, pjäsexercis eller livbåtsövningar.

För att klara vinterkyllan hade pjäsbesättningarna varma pälsar och träskostövlar där den tjocka träsulan isolerade mot det kalla ståldäcket, men nu i maj hade man bytt till en lättare vaktklädsel.

Nästa morgon gick man från Malmö norrut genom Öresund i lugnt väder med fortsatta övningar. Nu skulle klart skepp efter signalen lång, lång, kort, kort och sedan en extra lång signal som innebar ”stäng alla vattentäta skott och pansarluckorna till ventilerna i bordläggningen och bege er till drabbningsstationerna”, Detta skulle nu kunde intagas inom 3 minuter oavsett tidpunkt på dygnet.

Under sen eftermiddag ankrade sedan Fylgia på Älvsborgsfjorden väster om Kåringberget.

Kapitel 13

Nu följde några dagar av stridsutbildning med artilleriet där även skjutning pjäsvis utan stöd av centralsiktet

övades innan kursen ställdes norr ut efter Bohuskusten till Strömstad för natten.

Vid denna typ av skjutning användes enbart hjälpmedlen vid pjäsen och tornbefälhavaren var den som kommanderade alla pjäsvärden, en situation som skulle kunna uppstå om förbindelsen till eldledningscentralen bröts. Med denna metod kunde man bara beskjuta mål som syntes från pjäsen vilket var på mindre avstånd än den maximala skottvidden.

Efter gång norr och söder ut såväl dag som nattetid genomfördes navigering med hjälp av tidtagarur, sjökort och kompass samt som kontroll radiopejling mot radiofyrrar med vars hjälp man kunde få en godtagbar position om tre fyrrar kunde nyttjas. Nattetid användes också radiofyrrar när man gick i lederna inomskärs men då behövdes bara en fyr eftersom man gick rakt mot den aktuella radiofyren innan man girade mot nästa. Skarpskjutning genomfördes även på natten med lysgranater som hjälp och dessutom strålkastare på kortare stridsavstånd.

Nu var det dags för samövning med Göteborgseskadern vilken förutom pansarskeppet Manligheten bestod av jagarna Wrangel och Wachtmeister byggda med delvis 1:a världskrigets erfarenheter och kölsträckta 1917 samt de två större Italienjagarna Puke och Psilander byggda 1926 vilka hade fyra 12 cm pjäser i två torn till skillnad mot de äldre jagarnas fyra enkla 7,5 cm pjäser.

De nyare jagarna hade 53 cm torpeder med betydligt längre räckvidd än de 45 cm torpeder som beväpnade de äldre jagarna. Skottvidden på en 53 cm torped med 35 knop var ca 10 000 m medan det för en 45 cm torped med 26 knop var ca 4000 m. Fartmässigt klarade alla jagarna att göra drygt 30 knop.

Utöver dessa fartyg hade 6.ubåtsdivisionen med Hajen, Sälén, Valrossen utgått för att utrangeras men istället hade 1.ubåtsdivisionen med Ulven, Gripen och Draken samt 3.ubåtsdivisionen med Nordkaparen, Springaren och Delfinen tillkommit.

Nu ingick dessutom fyra större ångminsväpore med två 10,5 cm allmålskanoner var i eskadern..

Dagarna fortsatte med olika övningar bland annat målgång för ubåt, det fanns 6 stycken i eskadern av vilka två ständigt var ute till sjöss för underrättelseinhämtning för att i andra veckan i juni genomföra en operativ övning med eskadern.

Ibland hade man varit inne vid Kalvsund tillsammans med flaggskeppet, pansarskeppet Manligheten, men huvuddelen av tiden hade fartyget legat för ankar i Marstrandsfjorden eller vid Bohus Malmö och delar av besättningen hade kunnat utnyttja permission till 2200.

Drivmedelsbunkring skedde när man kommit till sin ankarplats ifrån något av flottans tankfartyg.

Borta i Lysekil höll de större minsväporna normalt till och Göteborgseskaderns ubåtar var baserade i Marstrand.

I slutet av juni fick man uppleva Göteborg då fartyget förtöjde i Ryhamnen.

Vid detta tillfället hade Harry träffat några norrmän som låg på de kvarstadsfartyg som blivit inspärrade på svenskt vatten när Tyskland erövrade Norge 1940.

En del hade lyckats ta sig över till England trots att enligt ryktet två officerare på en svensk jagare hade berättat för tyskarna var den första utbrytningen skulle ske så att tyskarna kunde vänta på dem.

Vid den andra utbrytningen hade det varit tio norska fartyg som gett sig iväg eskorterade av svenska örlogsfartyg med tända lanternor så att alla de tyska bevakningsfartygen som väntade på dem inte hade några svårigheter att se konvojen. Av de tio fartygen sänktes sex, två tog sig till England och två återvände och det var besättningen från dessa man träffade.

Stämningen på ölsjappet var inte den bästa så Harry och hans kamrater fann det för bäst att dra sig därifrån innan det blev bråk. Det kändes märkligt att klädd i svenska flottans uniform bli anklagad för att stödja ett land som erövrat ett grannland.

Stämningen påminde Harry om hur det var när han under sin tidigare period som värvad seglade med flottan till norrlandshamnarna och där man inte fick gå iland ensam eftersom militärer inte var särskilt populära efter vad som skett i Ådalen 1931.

Det som han av en av de överförfriskade norska sjömännen fått reda på var att nu skulle man inte vänta mera och att man var beredd att ta sig till England med vapenmakt.

Harry beslöt sig för att berätta det han fått reda på för sin tornbefälhavare så att han fick bedöma vikten av informationen.

Kapitel 14

På återvägen till fartyget träffade de på ytterligare folk ifrån Fylgia, bland annat den tornkorpral som basade över aktra tornet.

Eftersom det alltid fanns en stolthet i att vara det snabbaste tornet på ett fartyg dröjde det inte länge förrän ämnet kom på tal.

Harry hade ju varit med förr och han sade sig inte kunna förstå hur man kunde komma upp i 7 skott per minut på en pjäs.

Jau du, sa tornkorpralen på sin bredaste björkholmsdiakt, vau ä de som ä gränssättande?

Harry funderade, när man sköt sex skott på en minut blev det ett skott var tionde sekund.

Den enda väntetid som förekom var när man skulle ta granat och laddning från ammunitions hissen. Harry sade detta till tornkorpralen som sade att det var helt riktigt.

Om du nu haur granauten ou laddningen framme vinner du några sekunder och det blir ytterligare ett skott på en minut.

Men protesterade Harry, det innebär att ni har laddningar liggande inuti tornet liksom granater. Det kan inte vara tillåtet.

Aktertornets tornkorpral förstod att han var ute på farliga vägar som avslöjat deras hemlighet och vägrade att

prata vidare om ämnet.

Man var nu framme vid fartyget som låg vid kaj och var och en gick till sin koj för att sova den del av natten som var kvar. Även de som hade tagit sig något för mycket kunde med kamraternas hjälp förflyttas till sin förläggning utan att vakthavande officer behövde ingripa.

Att lägga sig i en hängkoj var inte det lättaste och var man dessutom lite rund under fötterna blev det så klart inte bättre men med vänliga skeppskamraters hjälp kom slutligen alla till ro.

Att somna var dock inte det enklaste eftersom informationen som Harry fått måste för allas säkerhet på något sätt vidarebefordras till någon chef på fartyget. Men till slut blev de stilla vaggande rörelserna tillsammans med doften av kamratanda och ljudet av snarkningar resultatet att sömnen snart övermannade även Harry.

Kapitel 15

Sven hade länge grunnat på hur han skulle kunna öka eldhastigheten på sitt torn och beslöt sig för att skaffa underrättelserna genom någon i sin egen pjäsbemannning. Hans kanonkorpral var tidigare värvad och verkade pålitlig så han beslöt att utnyttja denne för uppgiften.

Vid nästa tillfälle för pjäsvård kallade Sven till sig Harry och framförde följande:

”Jo korpralen vet ju att vi har ett torn som är bättre än vårt när det gäller eldhastigheten, jag vill att korpralen försöker få reda på om det finns någon särskild anledning till att vårt aktra torn är snabbare än vårt.”

Harry lovade att ta upp frågan med deras tornkorpral men det var ingen enkel sak, dessutom kände ju Harry redan till svaret på frågan.

Att förvara karduser i tornet visste Harry var förbjudet beroende på explosionsrisken vid en eventuell granatgenomträngning av tornet.

Om han berättade hur det förhöll sig skulle det innebära en bestraffning av både flaggunderofficeren och hans kanonbetjäning. Vem som skvallrat skulle det inte råda något tvivel om. Här gällde det att fundera noga för att inte bli betraktad som en skvallerbytta som gick chefernas ärenden för att själv få förmåner. Skulle det bli fallet kunde Harry räkna med ett helvete på fartyget framöver med en ständig mobbning.

Harry tänkte på tiden när han som värvad tjänstgjorde tillsammans med värnpliktiga. På den tiden kallades de värvade sjömännen kaniner, en benämning som nu under kriget nästan helt försvunnit.

Att vara värvad innebar att de värnpliktiga retades med stammisarna men det gick att stå ut med.

Den situation som nu uppstått var betydligt allvarigare för sammanhållningen mellan däcksfolket var det viktigaste.

Kapitel 16

Fartygschefen (FC) på Fylgia hade varit kallad till eskaderchefen (EC) på flaggskeppet och kallade nu i sin tur samman samtliga officerare som var ansvarsom-

rådeschefer samt chieften (uppbördsmaskinisten/UM) vilket var den underofficer som svarade för fartygets hjärta, det vill säga huvudmaskin och alla hjälpmaskiner som erfordrades för styrning, vatten liksom skyddstjänsten ombord.

Man brukade säga att fartygschefen talade om vad han ville göra och chieften vad han kunde göra.

FC båt närmade sig och när båtshaken hakade fast i fartyget kommanderades vakthavande officer ombord "Blås över" drillen från pipan fortsatte tills FC stod ombord och hälsade, först då tonade drillen bort.

På ordern Blås in från VO blåste vakthavande underofficeren en kortare signal och medföljande officerare kunde äntra ombord via fallrepet på styrbords sida medan övriga fick vänta tills båten kört runt till babordssidans fallrep. Var bara en fallrepstrappa utsatt så fick alla använda detta men officerarna först.

Mötet hölls i fartygschefens salong och när alla samlats sade chefen att allt som nu skulle avhandlas skulle betraktas som hemlig information.

Till en början orienterade FC om mötet hos EC - Krigsfall Tyskland innebar i vårt närområde att 2.armékåren grupperas för försvar av Dalsland, Västergötland och Bohuslän.

Ett avvärjande försvar skulle upptas i linjen Uddevalla-Vänersborg. I 15 skall försvara Göteborgsområdet.

Den tyska marina styrkan som fanns i närområdet bestod i huvudsak av beväpnade trålare baserade på den danska sidan. En tysk invasion av Sverige kan ske landvägen från Osloområdet mot Stockholm eller Göteborg alternativt sjövägen med en landstigning på västkusten eller en kombination av allt.

För att förhindra att västmakterna tar Västsverige måste Göteborgs hamn säkras av tyskarna.

Vid en eventuell insats mot den svenska västkusten torde i dagsläget som mest två till tre lätta kryssare samt sex till åtta jagare kunna avdelas för operationen.

Förlusterna på tysk sida i samband med operationen mot Norge har varit avsevärda, särskilt när det gällde jagare.

Trupptransportkapaciteten var inte någon begränsande faktor avseende handelsfartyg men det krävs en hamn.

Ubåtskapaciteten för operationer mot Västsverige torde bestå av i huvudsak mindre ubåtar eftersom de större var involverade i sjöfartskriget på Atlanten.

Anledningen till att Ni är samlade här är att jag vill ha svar på vissa frågor samt att låta samtliga officerare komma till tals när det gäller utnyttjandet av fartyget.

Chieften, vilken fart kan ni ge mig och hur länge? Chieften begrundade frågan under den tid det tog att klia sig på flinten. Jag bedömer att chefen kan få 22 knop under fyra timmar med alla pannor och 18 knop under 8 timmar även om vi måste dra ner till tre pannor. Tack chieften ni kan utgå.

När det enbart var officerare kvar tog fartygschefen till orda igen. Stora truppförstärkningar håller på att föras till Norge. Anledningen till detta kan vara att man för-

väntar sig ett allierat anfall mot Norge eller en uppladdning från tysk sida för att ta Sverige i syfte att förhindra de allierade från att kunna utnyttja svenskt territorium.

Om de allierade behärskade västra delen av Sverige skulle den tyska armén i Norge vara berövad sina möjligheter till understöd från Tyskland.

Ryktet om en tysk invasion av Sverige har hörts sedan förra hösten och i februari i år mobiliserade Sverige närmare 300 000 man av den svenska krigsmakten.

Vid ett tyskt anfall mot Sverige kunde ett mål vara att luftlandsätta trupper för att förhindra svenska förstärkningar att behärska förträngningen i linjen Uddevalla-Vänersborg eller att nå denna plats från en landstigning i området Kungshamn-Lysekil och att sedan efter förstärkningar landvägen från Norge ta Göteborg.

För att förhindra luftlandsättning med sjöflygplan eller överskeppning via Väneren har Väneravdelningen satts upp bestående av ett antal vedettbåtar.

Enligt den svenska underrättelsetjänsten har 7.fliegerdivisionen bestående av fallskärmsförband dragits tillbaka från Ostfronten till Tyskland och det gör man inte utan anledning.

Erfarenheterna från Kreta där tysk luftlandsatt trupp tog ön måste beaktas. Som ni kanske vet var första gången som luftlandsättning genomförts när tyska luftlandsättningsstrupper tog Aalborgs flygplats 1940 och nu har det skett återigen på Kreta.

Detta innebär att vår eskader skall kunna förflytta sig i riktning Smögen i huvudsak inomskärs från en utgångsgruppering vid Kalvsundsområdet.

Navigeringsofficeren skall ta fram en inomskärsrutt för hög fart till Smögen, eftersom vi sticker lika mycket som Emma (slang för pansarskeppet Manligheten eftersom dess förkortning var Ma) så behöver vi inte bekymra oss för att hon inte skulle kunna gå samma rutt. Bedömd fart 16 knop.

Den motståndare som vi kan beräknas möta har jag redan redogjort för.

Av de underrättelser vi har disponerar de tyska kryssarna något nytt som heter ekoradio (nutida radar) vilken kan ange avstånd och riktning till våra fartyg på ca 8 sjömil, även under mörker och tjocka. Noggrannheten vid bekämpning är osäker men dagtid sker det även med optiska mätvärden och nattetid på samma sätt men med stöd av lysgranater och strålkastare samt ekoradio.

De mindre fartygen och de aktuella ubåtarna torde sakna sådan utrustning.

Detta innebär att förflyttning i mörker eller dimma inte kommer att gynna oss medan kraftigt regn torde försvåra för ekoradion att verka.

Nu vill jag ha era synpunkter!

Fastän Fylgia enbart hade två torpedtuber fanns det en tillikabefattning som torpedofficer (TO) ombord och han tog nu till orda.

"Chieften, jag förutsätter att de kommer att avdela sina jagare för torpedanfall mot oss liksom vi kommer att

Noggrannheten vid bekämpning är osäker men dagtid sker det även med optiska mätvärden och natttid på samma sätt men med stöd av lysgranater och strålkastare samt ekoradio (radaranläggning).

De mindre fartygen och de aktuella ubåtarna torde sakna sådan utrustning. Detta innebär att förflyttning i mörker eller dimma inte kommer att gynna oss medan kraftigt regn torde försvåra för ekoradion att verka.

Nu vill jag ha era synpunkter!

Fastän Fylgia enbart hade två torpedtuber fanns det en tillikabefattning som torpedofficer (TO) ombord. Denne tog nu till orda.

”Chefen, jag förutsätter att de kommer att avdela sina jagare för torpedanfall mot oss liksom vi kommer att använda våra för anfall mot deras styrkor chefen.”

”Ja det är riktigt. Men de kommer nog att uppträda inom sina tunga fartygs artilleriräckvidd, troligen max 3 distansminuter (ca 5 km) framför de egna enheterna svarade FC. Ytterligare synpunkter?”

”Kan vi inte basera våra förband i trakten av Smögen så att vi inte behöver visa oss förrän våra eldrör når fram,” frågade sekonden.

”En riktig synpunkt sade FC men Göteborg torde vara huvudmålet för att kunna få fram underhåll och mer trupper så om vi lämnar det området har vi underlåt-tat för fiendens verksamhet om han väljer att landstiga där. Nu tvingas han välja det näst bästa tack vare att vi är på plats vid Göteborg. Jag kommer efter detta mötet att diskutera denna fråga med dig.”

Flygspaning kommer dagligen att utföras i gryningen längs territorialvattengränsen från de flygplan som är baserade på Nya Varvet ur F2 liksom fortsatt spaning med ubåtar. Troligen kommer även flygplan av typen T2 att baseras i vårt område.

Det är tvåmotoriga plan utrustade med en 45 cm torped som går 50 hm (5 km) med 50 knops fart.

Egen skottvidd är underlägsen motståndarens kryssare. Vår fördel är att de inte kan dra sig undan och nyttja sin högre hastighet för att beskjuta oss utan att vi kan bekämpa dem eftersom de måste skydda sina transportfartyg.

När landstigningsflottan är inom skotthåll skall denna bekämpas även om eskortfartygen ännu är stridsdugliga. Landstigningsflottan är primärmålet vilket innebär att om vi kan sänka delar av denna försvårar det fiendens möjligheter att invadera Sverige.

Om vår styrka inte kan nå landstigningsflottan före landstigningen är nästa möjlighet att förstärka 2.armékårens artilleri med markmålsbekämpning.

Detta innebär markmålsbekämpning av fienden med spränggranater i anslutning till egen trupp. Det senare gäller i så fall enbart vårt fartyg. ”Jag önskar att sekonden och AO kvarstannar, resten kan utgå.”

Kapitel 17

När de övriga lämnat mötet kallade FC på uppassaren och frågade vad de önskade dricka, själv behövde han en stor whisky sade han. När alla hade fått sina drinkar

vände han sig till artilleriofficeren.

”Hur många salvor beräknar ni att vårt fartyg måste ta emot innan vi kan besvara elden? Jag vill att ni redovisar hur ni kommer fram till resultatet.”

AO satt lite dröjande som om han ville få extra tid till att tänka.

”En lätt kryssare har en skottvidd på ungefär 200 hm (20 km). Om våra fartyg kommer fram mot den eskorterande styrkan kommer vi att ha motståndaren tvärskepps våra fartyg med alla pjäser bärande mot oss. Våra fartyg kommer med en bäringsförändring på 20 grader att få huvuddelen av pjäserna att bära mot fienden när vi är inom skotthåll.”

”Motståndarens fart sätter jag till 10 knop då de går tvärs vår kurs och vår till 22 knop i mitt exempel. Det innebär att en lätt kryssare kan skjuta ca 6 minuter innan vi kan besvara elden. Hur många salvor sa FC?”

”Det torde med en medelskjuttid på 30 sek till målet och 20 sek för eldreglering inklusive laddning innebära att en lätt kryssare borde hinna med sex salvor varefter den tredje kan vara täckande.

FC såg sig fundersamt runt i hytten.

”Hur kommer vårt fartyg att klara en träff på detta avstånd sekonden?”

”Granaterna kommer att gå brant ner mot däckets på dessa skjutavstånd och det är tveksamt om pansaret kommer att klara detta utan 15 cm pansargranaterna kommer att tränga igenom fartygsdäcket chefen”.

”Detta innebär att om landstigningsflottan är ca två till tre distansminuter bortom eskorten tar det ytterligare 2-3 minuter innan vi når den med eld.”

FC vände sig därefter till de närvarande och sade: ”Jag kommer att tala med EC om det vi har kommit fram till.”

Om vi har möjlighet att gå i leden öster om Stora Hermanö och sedan norr ut i Gåsöfjorden borde vi kunna nå motståndaren utan att vi blir bekämpade innan vi kan verka, både vi och Emma har ju en maxskottvidd på drygt 150 hm.

Sekonden ger navigeringsofficeren uppgift att undersöka möjligheten att gå i den leden, dessutom vill jag att ni planlägger en övning tillsammans med FL (fartygs-läkaren) och UM med ett stort skadefall på såväl personal som fartyg. Särskild omsorg skall ägnas åt personalens möjlighet att lösa uppgiften när deras chefer är utslagna. Detta gäller även officerare, där jag inte är undantagen.

Kapitel 18

Uppgiften att kunna understödja markförbanden verkar mer komplicerad eftersom det inte är något som vi normalt övar för sade FC.

Själv är jag inte insatt i problemet att beskjuta ett mål som vi inte kan se från fartyget.

Det som är aktuellt är att understödja från en plats öster Stora kärra holme vid inloppet till Uddevalla.

Kan AO (artilleriofficeren) beskriva tillvägagångssättet så att en kommendörkapten kan förstå hur det fungerar.

AO lade pannan i djupa veck för att erinra sig de kunskaper han en gång fått fastän de vid den tiden inte verkade vara något som prioriterades.

”Jag har en uppfattning om tillvägagångssättet men jag kommer att ta några kontakter som jag vet har större kunskaper i ämnet. Principen är dock följande. Man anger fartygets position för den som leder elden vilket jag förutsätter i detta fallet är en eldledningsomgång från fartyget. Sedan anges en plats i terrängen varifrån man anger fientliga mål.”

”Jag tar ett exempel. Jag får reda på fartygets läge t.ex. genom att fartyget tar en krysspejling till två punkter man känner och där riktningarnas skärningspunkt hamnar är lika med fartygets position. Detta anges till eldledningsomgången. Sedan anger eldledningsomgången riktningen och avståndet från fartyget samt höjdskillnaden till en plats i terrängen som är lätt att fastställa t.ex. ett torn, en höjd eller en kyrka. Denna plats kallas UPT, utgångspunkt i terrängen. Nu har fartyget riktning och avstånd och höjdskillnad till en punkt i målområdet. För eldledningsomgången gäller det att ange nya mål från denna UPT.”

”Sambandet mellan eldledningsomgången och fartyget måste säkerställas. Detta måste ske med radio. Eldledningsomgången måste grupperas i anslutning till en ledningsomgång från arméartilleriet så att sambandsmateriel och upptäckta fientliga mål kan erhållas.”

”För att detta skall fungera måste förövning ske med ledningsomgången ur artilleriet liksom sambandsprov mellan fartyget och flottans eldledningsomgång. Rekognosering för lämplig UPT i terrängen liksom lämpliga punkter för fartygets krysspejlingar måste fastställas.”

Kapitel 19

FC beslutar sig nu för att berätta resten av mötet med Eskaderchefen.

Eskaderchefens bedömning av situationen är följande: En landstigningsoperation mot Sverige startar inledningsvis med bekämpning av våra marin-, flyg- och landstridskrafter i såväl landstigningsområdet som de basområden för sjö och flygstridskrafter som kan inverka mot operationen.

Med det Japanska flyganfallet mot den amerikanska örlogsbasen Pearl Harbour i december förra året i minnet innebär detta att basering av tyngre sjöstridskrafter skall ske vid Kalvsund och jagare inom 3 distansminuter från denna basering.

Därefter kommer bekämpningen att koncentreras till landstigningsområdet med tidiga luftlandsättningar vid viktiga knutpunkter på djuget.

Hotet mot våra sjögående styrkor på väg mot landstigningsflottan är då flyg samt ubåtar och hans övervattensfartyg som skall skydda landstigningen.

De av våra fartyg som klarat förbekämpningen går mot landstigningsområdet. Efter de första flyganfallen mot våra flottenheter kan nya flyganfall mot vår styrka med attack och bombflyg inte påräknas förrän efter ca 1 timme innan flygplanen som är baserade i Danmark åter kan insättas.

En division av vårt jaktflyg från Ängelholm kommer att skydda vår förflyttning norrut under delar av denna.

Det flygskydd som landstigningsflottan har är sannolikt jaktflygplan.

Ubåtarna har vi vår fart som skydd mot och även våra jagare som kan trycka ner dem.

Vårt flyg kommer att i samband med att motståndaren kan nå oss med artillerield att lägga rökbojar ca 4 sjömil syd om fiendens eskortfartyg för att hjälpa jagarna att nå positioner för att skjuta torped.

När jagarna når lämpligt torpedavstånd lägger de rök för att kunna dolt röra sig ut och in i denna för att möjliggöra torpedanfall och försvåra eskortfartygens arbete.

Vårt jaktflyg från Säve kommer att tillsammans med bombflyg från Karlsborg att bekämpa landstigningen.

Eskaderchefens plan är följande:

Emma kommer att gå om styrbord och i höjd med oss på 1/2 distansminuts avstånd när stridskontakt är förestående med Emmas högsta fart 16 knop.

Detta för att man inte skall få chansen att bekämpa våra tunga enheter en och en utan vi måste inledningsvis uppträda tillsammans så att de åtminstone får dela på elden.

Framför oss går jagarna på 3 distansminuters avstånd på två kolonner, en styrbord om flaggskeppet och en babord om oss.

Vid beskjutning girar respektive fartyg mot de senaste nedslagen 20 sekunder efteråt och vi ökar till högsta fart.

Detta för att inte fiendens eldledning skall hinna korrigera för giren och fartförändringen.

Jagarna kommer att gå mot landstigningsflottan och detta innebär att motståndarnas jagare tvingas attackera våra jagare istället för oss.

När fienden öppnar eld mot våra tunga enheter skall de jagare som ligger rätt i förhållande till vindriktningen lägga rök så att våra fartyg kan förflytta sig mot fienden utan att ses, tills våra pjäser bär.

Även om fienden har ekoradio kommer röken att vara en besvärande faktor, inte minst för hans jagares möjlighet att skjuta torped på långa skjutavstånd.

Ubåtar från 3:e ubåtsdivisionen kommer kontinuerligt att patrullera aktuellt landstigningsområde.

Tre mindre fartygsenheter, så kallade Mtb från 3:e motortorpedbåtsdivisionen kommer troligen att vara baserade inom området vilket förhoppningsvis tvingar motståndaren att dela upp sin eskort på ömse sidor om landstigningsfartygen vilket innebär ett mindre antal jagare på södra sidan.

Utöver detta har vi 29 Vedettbåtsdivisionen eller Väneravdelningen som skall förhindra fientliga flankföretag över Väneren.

Vad är egentligen detta för något undrade AO?

Vad jag vet består den av bland annat gamla torpedbå-

tar numera benämnda vedettbåtar sade fartygschefen. Uppgiften är bland annat att förhindra fientliga transporter över Väneren samt luftlandsättning med sjöflygplan. Väneravdelningen är underställd 2.fördelningen. Den kallas också skymningsdivisionen efter dess första chef kaptenen Natt och Dag.

Planen för vår insats skall betraktas som ytterst hemlig.

Gryningsberedskap skall fortsättningsvis vara intagen mot flyganfall och alltid minst halv luftvärnsberedskap vid gång beroende på läget.

Kapitel 20

När det gäller artilleriunderstödet till armén kommer jag att ta upp även detta med EC. Jag kommer att begära att vi som övning går till Uddevalla och ankrar ost om Stora Kärra holme i Byfjorden.

Vi skickar iväg en eldledningsomgång från fartyget till den plats som ledningsenheten från artilleriet är grupperad vid och prövar sambandet mellan fartyget och eldledningsomgången.

En lämplig UPT väljs centralt i eldområdet. Egna luftvärnsförband i anslutning till ankringsplatsen skall rapporteras.

Jag kommer också att begära att om vi skall understödja armén önskas vi ett av arméns luftvärnskompanier grupperat vid fjordinloppet till Uddevalla vid t ex Ammarnäs vilket är en trolig inflygningsriktning för fientliga flyginsatser från Danmark. Detta kommer att möjliggöra en längre insats på plats från vår sida liksom en bättre förvarning.

Vi måste också ha en god samverkan med kustartilleriet så att vi inte råkar ut för samma sak som kryssaren Blücher i Oslofjorden.

Om det är möjligt skulle jag vilja genomföra markmålsbekämpning skarpt. Jag räknar med att vi skall genomföra denna övning inom tre veckor.

Ansvarig för förberedelserna är AO, jag tar kontakt med EC och vidarebefordrar kontaktuppgifter med A2 (i Göteborg) som ansvarar för artilleriunderstödet inom 2.fördelningen.

Jag vill att sekonden beordrar navigeringsofficeren att förbereda gång med hög fart i såväl södra som norra leden till Uddevalla. Detta kan behöva ske även nattetid varför eventuella behov av extra radiofyrar skall anmälas snarast till mig.

Jag vill att du, AO samverkar med A2 före fartygets förövning för att ha klarat ut punkter för att fastställa fartygets läge liksom UPT och sambandsbestämmelser mellan fartyg och eldledningsomgång.

Jag önskar att ett reservförfarande planlades ifall radioförbindelsen inte fungerar. Detta får bli SigO:s (signalofficerens) uppgift. Du får meddela SigO sekonden.

När det gäller ledningen av fartygets eldledningsomgång vill jag ha förslag på dess chef och sammansättning. Jag vill inte att AO leder denna eftersom du behövs ombord..

AO fick redan två dagar senare namnet på en kontaktperson på A2 och man hade gjort upp om att träffas i

Uddevalla vid hamnkontoret tre dagar senare för att i terrängen klara ut var kryssspejlingspunkterna för fartyget skulle vara liksom UPT och eldledningsomgångens gruppering.

Hur sambandet skulle ske med artilleriets radio och om det fanns något alternativ till reservförbindelse skulle utrönas.

Möjligheten att öva markmålsbekämpning hade också diskuterats och kontaktpersonen skulle återkomma med förslag.

När det gällde personalen i eldledningsomgången önskade han att Chefen för förliga tornet, Lt Sven Axelson skulle bli chef och som stf en artilleriunderofficer. Dessutom en signalfurir, en signalmatros och två telegrafister. Totalt sex man.

Efter att ha föredragit sina planer samt önskemålet om den personal som skulle ingå i eldledningsomgången för FC fick han ett godkännande.

AO hade sedan lånat en personbil med förare vid Nya Varvet i Göteborg och tidigt på morgonen avreste han tillsammans med Löjtnant Axelsson, artilleriunderofficer Andersson samt en telegrafist till Uddevalla.

Vid kl 1000 anlände styrkan till hamnkontoret i Uddevalla och möttes där av en kapten från A2, en signalfurir och två signalister likaledes bilburna.

AO redogjorde för var fartyget skulle ankra och man kom snabbt fram till att kryssspejlingarna från HMS Fylgia skulle ske mot kyrktornen på Herrestads kyrka samt Uddevalla kyrka.

Färden fortsatte sedan till en plats 4 km öster om Uddevalla som hette Ramseröd, artilleriet skulle där inrätta en eldledningsplats för arméartilleriet på en höjd varifrån man kunde se den plats som artillerikaptenen föreslog som UPT, Lane-Ryr kyrka.

Ramseröd låg strax bakom en befästningslinje mellan Byfjorden och Väneren kallad Vänernlåset. Den bestod av tre befästningar per km på en sträcka av 2 mil mellan Uddevalla och Vänersborg och väneren kallades Lindenvärn efter konstruktören. Befästningslinjen bemannades av en styrka på 8000 man ur 2.fördelningen.

Sambandet till fartyget skulle ske med en 10 watts bärbar radio för telegrafi och telefoni. Räckvidden med telefoni var 20 km och med telegrafi 50 km.

Reservförfarandet var besvärligare men artilleristyrman Andersson kom med ett förslag. Eftersom fartyget kan se Uddevalla kyrkas torn så skulle vi kunna bygga en telefonlinje härifrån till kyrkan och sedan med hjälp av flaggsignaler eller signallampa vidarebefordra meddelanden till fartyget. Det kan max vara 4 km avstånd härifrån till kyrkan.

AO pratade med artillerikaptenen och denne sade att trådförbindelsen skulle hans personal kunna bygga. Han bedömde att det skulle kunna genomföras på 4-6 timmar varför han skulle tillse att en förbindelse var klar när förövningen med fartyget skulle ske.

Innan AO lämnade platsen ställde han frågan om det fanns eget luftvärn i anslutning till fartygets ankringsplats. Kaptenen från A2 sade att det fanns en luftvärns-

tropp med två 40 mm luftvärnspjäser grupperad i anslutning till I 17 kaserner på en plats som kallades Musikberget.

Detta luftvärnsförband hade i april 1940 skjutit ner en tysk flygmaskin så effektiviteten skulle man inte tvivla på.

När det gällde skarpskjutning mot markmål hade artillerikaptenen ett förslag.

Infanteriregementet i Uddevalla (I 15) hade ett skjutfält som hette Sågebacken. Avståndet från fartyget till skjutfältets mitt var ca 12 km.

Om man avlyste området 5 km N skjutfältet skulle man kunna genomföra skjutningen på ett realistiskt sätt. Han föreslog att sällskapet skulle åka upp till Sågebackens skjutfält för att gå igenom planen på plats. Förvarning för avlysning och förberedelser bedömde han skulle ta två veckor.

På skjutfältet åkte styrkan fram till en öppen yta där målet borde vara och det kunde armékillarna bygga upp liksom fastställa dess exakta läge.

Observationsplatsen skulle vara på en höjd 600 m väster om målet. Förslagsvis kunde man benämna detta som UPT 2.

Vid återkomsten till fartyget begärde AO företräde hos FC för att redovisa sina förberedelser och föreslår när fartyget skulle gå till Uddevalla inför förövningen samt skarpskjutning.

FC fastställde tidpunkten tre veckor framåt varefter AO tog kontakt med Göta Artilleriregemente så att personalen skulle finnas på plats liksom erforderlig sambandsutrustning, avlysning av skjutfältet Sågebacken liksom terrängen bortom detta. Skarpskjutningen hade bestämts till dagen efter torrvövningen.

20 dagar senare hade Fylgia stävat genom den södra farleden till Uddevalla från Marstrand förbi Stenungsund via Sunninge sund in i Byfjorden. Där hade man lagt ut såväl förligt som akterligt ankare öster om Stora Kärra holme. Fören var riktad mot utloppet i fjorden för att fartyget snabbt skulle kunna avgå och gångbredsken var hög.

Sedan avgick en av motorbåtarna med eldledningsomgången mot Uddevalla hamn. Chef för styrkan var Lt Sven Axelsson och med sig hade han artilleristyrman (Ast) Andersson samt en signalfurir, en signalmatros och två radiotelegrafister.

Lt Axelsson hade lagt in fartygets position på sin fältkarta och även UPT1, som Lane-Ryd kyrka döpts till. Samma sak hade skett i fartygets eldledningscentral.

Signalfuriren fick förflytta sig till fots till Uddevalla kyrka tillsammans med en signalmatros där de blev mottagna av en artillerifurir som visade dem telefonförbindelsen uppe i kyrktornet. Där skulle de inrätta sig med sina signalfaggor och signallampan.

Den resterande styrkan hämtades med bil till eldledningsplatsen där artilleristerna från A2 upprättat en radio samt även en telefonförbindelse med kyrktornet i Uddevalla. Nu kunde övningen starta och efter sam-

bandsprov med Fylgia på både telefoni och telegrafi gjordes sammanledes med fartyget via signallampa i kyrktornet. Sedan beordrades fartyget att inrikta UPT 1 V125 N150 -10 (höjdskillnaden i förhållande till UPT 1) platsen var en broförbindelse. Värdena motlästes och efter 2 minuter anmälde fartyget att det var inriktat med 6 pjäser.

Därefter genomfördes en ny angivning med reservförfarandet via telefon och signallampa vilket tidsmässigt tog 5 minuter längre tid. När förövningen var klar återkallades personalen till fartyget.

Efter att Lt Axelsson avrapporterat till AO och denne i sin tur meddelat resultatet till FC talade denne till fartygsbesättningen.

”Vi har framgångsrikt genomfört en övning i understöd av våra markförband. Under morgondagens förmiddag kommer Vi att med skarp ammunition öva understöd. Vi kommer att skjuta över civil bebyggelse.

När övningen är genomförd går vi till kaj och under eftermiddagen skall vi ge Uddevallaborna möjlighet att se ett svenskt krigsfartyg.”

När morgondagen grydde hade sedan kl 0500 Lt Axelsson, artilleristyrman Andersson, en signalfurir och en telegrafist funnits på plats på Sågebackens skjutfält tillsammans med en eldledningsomgång från armén.

AO hade anhallit att få vara med på skjutfältet och FC hade gett sin tillåtelse vilket visade sig vara bra då ett tiotal högre arméofficerare också anlände till observationsplatsen kl 0700.

UPT 2 var registrerad på fartyget och Lt Axelsson liksom fartyget hade riktning samt avstånd och höjdskillnad till denna. Platsen var också vald som IP (inskjutningspunkt) för artilleriet.

Man hade kommit överens att vid inskjutningen skulle man skjuta med två pjäser och när eldledaren kommanderade verkanseld skulle alla pjäser som bar (kunde skjuta i angiven riktning) avlossa ett lag.

Lt Axelsson beordrade UPT 2 eld varvid fartygets aktra torn gav eld.

Eftersom observationsplatsen låg tvärs skjutriktningen såg eldledaren skotten passera målet ca 400 m varvid han korrigerade detta samt gav ett nytt eldkommando varvid samma torn sköt igen.

Nu låg elden mitt för målet och i dess borte del varför han flyttar elden 100 m mot UPT 2 och skall kommandera verkanseld när AO viskar ”skjut verkanseld två lag” vilket Lt Axelsson gör och nu täcker elden målet.

Arméofficerarna är med rätta imponerade och AO tackar för intresset.

När AO avrapporterat skjutningen till FC beslöt denne att till Chefen A2 skicka ett tack för den insats som regementet hade gjort för att kunna genomföra en eventuell insats inom 2. fördelningen i framtiden.

Klockan hade hunnit bli 1000 på förmiddagen och fartyget gick in till kaj. På kajen låg diverse attiraljer som rekviderats för kommande verksamhet.

Före alla besökare hade på förslag från intendenten ombord föreslagits att man skulle ta emot barnhemsbarn från området vilket väckte allmän kreativitet hos all personal ombord. Kanonerna skulle förses med gungor, torpedtuberna blev ridhästar och en rutschbana konstruerades som löpte från mellersta bryggan på styrbords sida ner till däck.

Godispåsar hade också förberetts till dessa första besökare.

Kl 1400 var allmänheten välkommen ombord fram till kl 1700. På kvällen, kl 1900, var stadens honoratiories inbjudna till middag ombord.

Besättningen hade permission för två vaktkvarter till kl 2400.

Staden hade infört att alla i flottans uniform hade gratis transport på stadens bussar och bjöd dessutom på gratis entré till badhus, museer och till Bergs festplats i Grohed utanför Uddevalla.

Återfärden mot göteborgsområdet genomfördes nästa dag i dagsljus via den norra farleden från Uddevalla genom Byfjorden via Sunningesund och Ellösfjorden till fyren Hättan NV Hermanö.

Kapitel 21

Sekonden hade tillsammans med fartygsläkaren träffats för att planlägga övningen med stort skadeutfall som fartygsschefen beordrat.

Vad anser ni är begränsningen när det gäller skador av personal frågade sekonden.

Det största problemet är att när en person skadas så skall han efter att ha fått första hjälpen på skadeplatsen av därvarande personal transporteras till samlingsplatsen för skadade vilket i vårt fall är officers- och underofficersmässarna.

Om personen inte kan gå själv innebär det att för varje skadad krävs två man för transporten och i strid kommer det inte att vara bara en som skadas samtidigt. Detta kräver resurser i form av transportpersonal samtidigt som strid skall kunna genomföras.

Jag har tio man för detta vilka normalt tjänstgör som mässpersonal, kockar och expeditionspersonal men det kommer inte att räcka sade FL.

Jag basar i strid för bland annat skyddstjänsten sade sekonden och mitt team där består av trettio man.

Om ingen vatteninträngning har skett och det inte föreligger fara för fartyget kan jag avdela tio man som sjukbärare. Resterande personal behöver jag om ytterligare skador sker eller som löpare för att förmedla order till olika avdelningar om våra interna förbindelser bryts.

FL samtyckte till denna lösning men begär att personalen i skyddstjänsten skall genomföra en utbildning i omhändertagande av skadad och prioritering av skador eftersom det inte är säkert att något sjukvårdsbefäl kan vara på plats inledningsvis.

Nästa steg är hur de som agerar skadade skall utmärkas sade sekonden.

FL sade att han hade skadekort som han skulle förse de skadade med. Dessa skulle de läsa in själva och agera efter, skulle de spela avsvimmade skulle kortet ligga framme så att de som omhändertog vederbörande kunde se vilka skador som fanns på patienten.

Efter att ha kommit överens om när utbildningen av personalen bedömdes vara klar kunde fartygsläkaren lämna sekondens hytt varefter han fortsatte sin planering. Efter en vecka ansåg han att detta var klart varefter han kontaktade fartygsschefen för att gå igenom övningen.

Kapitel 22

Inne i fartygsschefens salong hade sekonden brett ut såväl sjökort som

övningsplanen med skisser över övningsförloppet.

Varsågod att börja sade FC varefter sekonden tog till orda.

Målet för övningen är att fartyget skall kunna fullgöra sin uppgift att

bekämpa en landstigande fiende även om nyckelpersonal, eldledningsutrustning eller styrförmågan nedgår. Övningen är enbart känd av FC, mig själv och FL. Den skall vara överraskande för alla övriga men jag kommer att utpostera tre man vilka jag ger ett bemyndigande att lämna över en skriftlig order som omedelbart skall brytas av respektive chef när ångvisslan ljuder en gång. Jag har tänkt mig övningen i tre steg.

Steg 1 är starten på övningen vilken är en stridsskjutning med fullkalibrig ammunition. Övningen genomförs på långt skjutavstånd ca 120 hm (12 km) med stöd av centralsiktet och eldledningscentralen.

Anvisningar för direktskjutning finns utdelade till samtliga fyra torn.

Alla har delgetts följande: Övningen avbryts med två långa signaler med ångvisslan utom för personal med skadekort, sjukvårds- och skyddstjänstpersonal.

Steg 2 är när fartyget har avgivit tre salvor varefter nästa moment startar.

Nu blir fartyget träffat av två spränggranater varvid den ena slår ut centralsiktet och personal på manöverbryggan, den andra granaten som slår ner samtidigt träffar styrbords sida av manövertornet och 57 mm kanonen på däck nedanför varvid dess personal skadas.

Jag avger en signal med ångvisslan varvid kuverten med min skriftliga order för respektive plats öppnas.

Centralsiktet: Sex personer utslagna. Centralsiktet skadat. Svarar inte på anrop från stridsledningen. Utslagna läser igenom skadekortet som ligger i kuvertet.

Öppna manöverbryggan: FC samt sekonden (som råkade vara där) är utslagna. Påtager blågula band och ingår i övningsledningen.

Styrbords utkik och signalfuriren och en signalmatros skadade. Dessa ges skadekort.

Sambandet till manövertornet och centralsiktet utslaget.

Manövertornet: Två rorgångare skadade, fartyget lyder ej roder. Inget samband med bryggan. Skadekort utdelas.

Styrbords 57 mm pjäs: Sju man skadade vilka ges skadekort. Inget samband till pjäsen.

Nedre delen av bryggkomplexet: rökutveckling, skyddstjänstpersonalen släcker. Rökfackla utlöses vid signal från ångvisslan.

Steg tre startar direkt i anslutning till steg två.

Här är det ett händelsestyrt övningsförlopp där jag eller FC agerar när säkerheten så kräver annars bör vi låta övningen fortgå.

Steg tre: Nu finns det endast ett förväntat händelseförlopp:

- Officer med högst tjänsteställning på bryggan tar befälet och kräver in skaderapporter från avdelningarna.

- Personal på platser med skadade tar hand om dessa.

- Där man inte får samband skickas löpare.

- När stridsledningscentralen rapporterar att de inte har förbindelse med centralsiktet bör order ges "Pjäsvis eld"

- När man får rapport att styrningen ej fungerar bör order ges att övergå till reservstyrning, och förvarna maskin att man får vara beredd att styra med hjälp av propellrarna.

- När skadeutfallet av personal konstaterats skall prioritering av dessa ske och plan finnas för sjukförläggningar i fasta kojor ombord.

- Släckning av branden med påtagen skyddsmask genom skyddstjänstens försorg.

Övervakning enligt följande: FC ansvarar för bryggan, jag tar skyddstjänsten och fartygsläkaren sjukvårdstjänsten.

FL har fått min tillåtelse att avdela tre sjukvårdskunniga för övervakning av skadeplatserna vid Lv-pjäserna, bryggan samt centralsiktet. Dessa bär blåa band.

Steg fyra är att när varje torn avgett ca tre salvor direktriktad eld avbryts övningen vilket sker även naturligt eftersom varje pjäs disponerar sex skott. Då skall fartyget vara under kontroll avseende styrning och pjäserna har agerat mot landstigningsflottan.

När detta skett avges två signaler med ångvisslan.

Övningen med omhändertagande av den skadade personalen fortsätter och avbryts på FL order liksom skyddstjänstövningen där jag avbryter.

Fartygschefen nickar mot sekonden och säger att det är den här typen av övningar som vi borde genomföra och inte sådana som alla är förvarnade om.

Jag vill att artilleriofficeren blir en del av övningsledningen eftersom vi måste ha kontrollanter vid tornen för direktskjutningen.

En avdelning som inte övas är luftvärnet. Fundera på hur vi skall kunna integrera det i övningen.

Eftersom vi har en ung och aktiv torpedansvarig (TO) skulle jag vilja att han får visa vad han kan.

Jag vill dessutom starta övningen genom att vi gör klart skepp.

Sekonden har noterat FC synpunkter och lovar att återkomma inom kort med justeringar av planen.

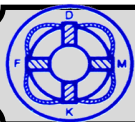
Han meddelar att tidpunkten för övningen kan sättas tidigast en månad från fastställandet eftersom det krävs att ekipaget (Marindistriktets transportorganisation) skall kunna ansvara för artillerimålen och ta kontakt med flyget för att få målbojsering till luftvärnet.

Del 3 fortsätter i nr 1 av Pejlingar 2025.

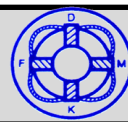
Gott Nytt År

Modell av HMS Fylgia i ursprungligt skick som hon såg ut från 1905 och fram till början av 30-talet. Rammstaven fanns kvar till den stora ombyggnaden 1940-41.

Damklubben BOJEN

Den 30 oktober 2024 bjöd Damklubben Bojen in till författarkväll. Författaren Pär Axel Sahlberg berättade och läste ur sin senaste bok "Havets musik."

Det blev en mycket trevlig kväll. Pär Axel har totalt skrivit 18 böcker. Silva bjöd som vanligt på goda smörgåsar och god kaka.

Damklubben Bojen vill önska alla en riktigt GOD JUL och ETT GOTT NYTT ÅR!

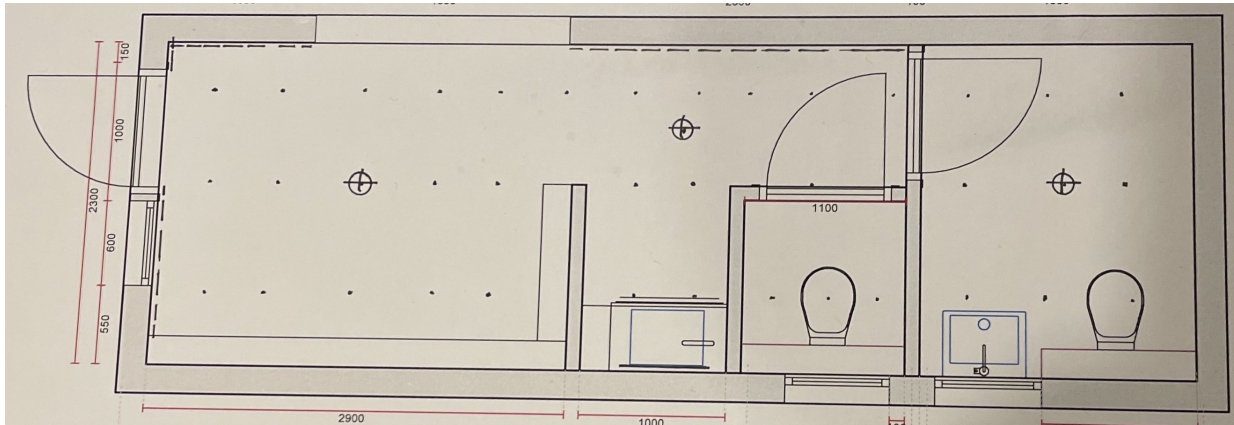
Vi hoppas på ett fint 2025, då vi åter kan träffas och ha våra klubbmöten i den tillbyggda Marinstugan.

/Ulla Lignell ordf

Redaktörens sida

Ritning avseende tillbyggnad av Marinstugan 2024 nov-dec

Några bilder från byggnadsarbetena:

Bilden till vänster. Klart för gjutning. Schaktmassorna upplagda till höger i bilden. Det blivande kassetaket har förberetts genom att taktegel avlägsnats. Den vita bortre dörren kommer att senare avlägsnas och bli en vägg enligt ritningen ovan. Den röda gamla ytterdörren kommer senare att tas bort och en större öppning till stora salen tillkomma.

Bilden nedan. Stomresning pågår yttertakets på plats. Gjutningen är givetvis klar med förberedelser avseende avlopp med mera.

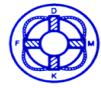

Bilden ovan : Stomresningen klar. Taket på med tegel på plats. En tillfällig ytterdörr är på plats under arbetet.

Ovan ser man insidan innan isolering och fönster med mera kommit på plats.

VAD HÄNDER I MARINSTUGAN?

Ja, vad är det som händer i Marinstugan?

Under december

De flesta av Er medlemmar vet nog att det pågår en viss om- och tillbyggnad av vår kära Marinstuga genom att en ny huvudingång anordnas från gården med nya toaletter med handikappanpassning och nytt kapprum. Då detta är klart i mellandagarna så kommer ett nytt trägolv att ersätta plastmattorna i den stora salen tillsammans med rummet längst ostvärt i stugan. Övriga golv i stugans äldre delar är redan i trä som kan slipas vid behov. Utom köket som har en plastmatta som bäst passar verksamheten med mat och fett samt de stänk som ofta uppstår i köksmiljöer. Det går att följa om- och tillbyggnaden på föreningens hemsida. I nummer 1 - 2025 kommer det färdiga arbetet att presenteras i Pejlingar. Det är därför inte mycket av föreningsverksamhet i stugan före slutet av januari då trägolvet (i marin stil) och ny panel om cirka en meters höjd ska vara klart.

Sedan slutet av november har arbetet pågått som inleds med rivning av gamla toaletten, kapa bort en del av altanen, gräva ur för bottenplatta cirka 20 m², förbereda med rödragningar (avloppsdelar, vattenburen golvvärme, gjutning av bottenplattan, takkonstruktion samt stomresning). Därefter kommer allt annat från stengolv

till dörrar, fönster, wc-stolar, handfat, klädhängningshyllor, innertak, belysning med mera.

I slutet på januari, efter anpassning av altanen till nya ingången så kommer en intern festlighet att äga rum innan uthyrningsverksamhet kan bli aktuell.

Januari

Från slutet av januari kommer Marinstugan att återgå till sedvanlig användning. Mer om detta på hemsidan och evenemangsmejl om klubbafstnar med mera.

Februari

Båtmässan i Göteborg 1-9 februari! Besök vår monter som för närvarande har en oklar placering i hall A. Samt med plats för alla fyra samverkande föreningarna.

Mars

Årsmöte för FM Gbg den 1 mars 2025. Anmälan via Evenemang My Club - som e-post. Anmäl Dig i tid och ta hjälp av någon kamrat om det blir problem.

Medlemsmöte kommer att aviseras via My Club Evenemang och inträffar söndagen den 16 mars klockan 12 till 14. Besök medlemsmötet. Ställ frågor och få svar.

Mer om 1:a kvartalet på Hemsidan inom kort.

Ett Gott Nytt år är i antågande, men först, En God Jul!

2023 2024

2025 2026?

IN MEMORIAM

Karl-Harry Dahl

Vår medlem i Flottans Män Göteborg, Hedersmedlemmen Karl-Harry Dahl har den 27:e september lämnat sin familj och alla vänner och passerat ut på sin sista seglats.

Karl-Harry föddes 1929-10-15 i Söderala i Söderhamns kommun i Hälsingland. Han blev fosterbarn hos utmärkta människor som blev så nära biologiska föräldrar som man kan föreställa sig.

Vid 14 års ålder och efter att ha avslutat 7:e klass med bra betyg blev det att skaffa sig arbete först på snickerifabrik, tobaksaffär, cykelverkstad och elaffär i närområdet och därefter porslinsfabriken i Gustavsberg samt till sist i en färgfabrik i Stockholm. Vid fyllda 18 år flyttade Harry hemifrån.

Vid fyllda 20 år i mars 1950 sökte Harry till Kungliga Flottan och det blev en femårig tid med utbildning till elektriker. Harry gjorde tjänst på pansarskeppet Drottning Victoria (DV), kryssaren Gotland, inklusive en långresa, och därefter stadsjagarna Sundsvall och Visby samt viss landtjänst. Harry slutade som furir med möjlighet att läsa vidare till underofficer eller mariningenjör. Men Harry tyckte att det räckte med fem år i Flottan. Han blev civil med arbete som elektriker, och efter mer utbildning, elingenjör och senare som platschef och konstruktionschef på bl.a. Oskarshamns varv.

Jag träffade Harry när jag kom till FM Göteborg och blev ordförande. Harry blev min mentor när det gällde vår föreningstidning Pejling/Pejlingar från 2015 fram till sin död intresserade han sig alltid för tidskriften och vår flotta som han höll högt liksom Flottans Män Göteborg där han var hedersmedlem.

Vi lyser frid över "Harry" med 5 år i Kgl. Flottan och 38 år i FM Gbg samt många år i styrelsen.

För FM Göteborg - Lars-Erik Uhlegård

Karl-Harry Dahl vid Marinstugan 6 juni 2023

FÖDELSEDAGAR
VI GRATULERAR!

Foto: Hans Hermansson

Jan	03-/B-		
02	Uno Puhasmägi	Kungshamn	65 år
03	Frederic Grahn	Kullavik	60 år
06	Eva Book	V Frölunda	75 år
12	Pernilla Törnqvist		
	Tapper	Tibro	65 år
22	Bert Löverdal	Bohus	90 år
24	Boris Lundqvist	Lindome	80 år
Feb			
01	Ronald Blom	Angered	80 år
09	Lars Josefsson	Stenungsund	90 år
11	Göte Westh	Mölnådal	75 år
14	Krister Jakobsson	Göteborg	75 år
19	Peter Litzén	Lindome	65 år
Mar			
02	Gunnar Friberg	Göteborg	85 år
10	Mikael Nilson	V Frölunda	65 år
12	Britt-Marie Nilsson	Göteborg	80 år
17	Staffan Strive	Ljungkile	65 år
18	Anders Wigart	Marstrand	80 år
19	Jarl Backliden	V Frölunda	90 år
24	Lennart Kallerdahl	Brastad	80 år
26	Gert Måbrink	Torslanda	90 år

VI HÄLSAR VÅRA NYA
MEDLEMMAR VÄLKOMNA!

032458	Lars Hansson	Göteborg
032459	Eva Deutsch	Göteborg
032460	Benny Olausson	Ellös
032461	Claes Sandberg	Askim

In Memoriam

*Sedan Pejlingar nr 3-2024 presslades har
nedanstående kamrat lämnat oss:*

Född	Namn	Medlem	Avled
291015	Karl-Harry Dahl	1986	240927

Vi lyser frid över Karl-Harrys minne

Posttidning B

Flottans Män

Örlogsvägen 6

426 71 Västra Frölunda

STENA

Stena AB är en internationell koncern med ca 15 500 anställda runt om i världen.

Koncernen verkar inom färjetrafik, offshore, drilling, rederi, fastigheter, finans och nya investeringar.

www.stena.com

Stena